

2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.



1. Müchling De medicamentis stomachicis 1704
2. Müchling De pleuritide 1705
3. Muler De commotione cerebri 1744
4. Harbach De febre tertiana intermittente 1722
5. Harbach De venae sectionis in variolis pericoritate 1749
6. Marchand De cardialgia flatulenta 1754
7. Martensen De amputatione per incisionem. 1783.
8. Marlin De Chorea S. Viti. 1730
9. Martin Circa lexivium sanguinis 1775
10. Mares De erroribus obstetricum 1776
11. Mayer De siti 1722
12. Merkel De labyrinthiacis contentis 1777
13. Meyer De hernia crurali incarcerata 1769.
14. Mentzer De venae sectionis in purpura urticae 1749
15. Mergiletus De pira
16. Mertens Vulnus pectoris oculi. Sphragmat et arteria etc 1758
17. Metzger De argilla 1765
18. Meyer De aurum cerumine 1784
19. Meyer De partu difficili et laborioso etc 1774
20. Meyer De fistula ani 1776
21. Meyer De strangulationibus intestinum in cavo abdomen. 1776

Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS
MEDICO - CHIRURGICA ³
DE
COMMOTIONE CEREBRI,
QUAM
CONSENSU
GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ
PRO LICENTIA
GRADUM DOCTORIS
RITE CONSEQUENDI
SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTIT
FRIDERICUS GUILIELMUS MALER

CAROLSRUHA - BADENSIS.

Die X. Maji A. R. S. MDCCLXXVII.

H. L. Q. C.

ARGENTORATI

Imprimebatur IN OFFICINA KÜRSNERIANA.

1788
DISSERTATIO INAEURUM
MEDICINAE CHIRURGICAE
DE
COMMODITATE GIBBERI
AUCTOR
J. G. M. G. U. A. N. S. I. U.
C. O. L. L. E. G. I. U. M.
H. A. L. L. E. N. S. I. A. E. M. P. T. A. T. A. S. M. E. D. I. C. I. N. A. E.
T. H. E. O. R. I. C. E. N. T. I. A.
C. R. A. B. U. M. D. O. C. T. O. R. I. S.
S. O. L. E. N. N. I. P. R. O. F. E. S. S. O. R. I. U. M. E. X. A. M. I. N. I.
J. H. A. N. N. E. S. G. U. I. L. I. E. M. U. S. M. A. L. L. E. R.
D. M. S. & A. D. V. C. K. A. M.
H. A. L. L. E. N. S. I. A. E. M. P. T. A. T. A. S. M. E. D. I. C. I. N. A. E.
H. A. L. L. E. N. S. I. A. E. M. P. T. A. T. A. S. M. E. D. I. C. I. N. A. E.



SERENISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO
CAROLO FRIDERICO
MARCHIONI BADENSI
ET
HOCHBERGENSI
LANDGRAVIO SAUSENBERGENSI
COMITI SPONHEMENSIS ET EBERSTEINENSIS
DYNASTÆ IN ROETELN, BADENWEILER, LAHR
MAHLBERG ET KEHL &c. &c.
REGII AD ELEPHANTO ORDINIS
EQUITI &c.
PRINCIPI AC DOMINO
SUO LONGE INDULGENTISSIMO.



REVERENDISSIMO
PRINCIPIS AC DOMINI
CAROLO FRIDERICO
MARCHIONI BADENSI
ET
HOCHBERGENSI
STANDENSAIO SAUSENBERGENSI
COMITI SPONHEIMENSI ET BERSTADTENSIS
DYNASTIE IN ROTHELN, BADENWEILER, LAHR,
MANNBERG ET KEHL &c. &c.
REGNI AD ELEPHANTO ORDINIS
BO XXII &c.
PRINCIPIS AC DOMINI
SVO LONGE IN DULCENDISSIMO

SERENISSIME PRINCEPS
DOMINE CLEMENTISSIME!

Ignoscat remeritati meæ, Dum litterarum mearum primitias submississimo animo, Devotaque mente **TIBI** Destinare, Destinatarum consecrare, consecratasque offerre audeo. Sola enim humanitarum **TUA** eximia, qua cives **TUOS** obsequiosissimos excipia efficit ut Nomen **TUUM SERENISSIMUM** fronti Dissertationis meæ præponere

ausus sum, Sola *T U A* benignissima propensio ac
incredibilis erga scientias amor, qui non *T U O S*
tantum clientes sed & exteras gentes in summam admi-
rationem rapit, Solaque *T U A* singularis ac mirifi-
ca clementia, qua quemvis subditum, præprimis vero me
meosque accumulasti, excusabit audaciam *T I B I*,
Domine clementissime, significandi, quantum meus in
T E sit cultus, quantum in *T E* sit præsidium meum.
Exaudiat Numen Supremum vota atque preces sincer-
issimas pro *T E*, Patriæ Pater, a probis civibus
nuncupatas, quæ, quoad vivam reiterabuntur a me

SERENISSIMI TUI NOMINIS

Cultore devotissimo atque
subjecissimo

FRIDERICO GUILIELMO MALER.



PROŒMIUM.



MULTIS hæcque variis ominosisque affectibus calvariam ejusque contentum encephalum obnoxium esse, utramque medicinam facientibus satis superque notum est. Morbos varii generis, quibus cerebri functiones a causa interna læduntur, silentio nunc prætermitto, quum ex tot tantisque malis, quæ externe capiti illata vitæ destructionem minantur, unum modo eligere placuit; nullæ equidem læsiones neque genere vitii neque ratione curationis adeo inter se distant, quam quæ capiti infliguntur, quasque enumerare angustia spatii, qua circumscribor, minime permittit; inferuntur ipsi plagæ quibus calvaria colliditur, finditur atque perfringitur cranium, & quibus cerebrum læditur, conquassatur cerebellum ac disrumpuntur encephali membranæ: oriuntur inde gravia atque periculosissima symptomata, supervenire enim solent venarum arteriarumque disruptiones, sanguinis profusiones, stagnationes ipsius, corrup-

A

tio, suppuratio, gangræna, sphacelus ac cita mors; vulnerantur instrumentis variis variæ capitis partes, hinc ense acuto difficillam vidimus cutem, adipem, musculos, aponeuroses eorum atque tendines; telo retuso vulnus inspicimus collisum calvariæ integumentis, perioftio, ipsique calvariæ atque encephalo; læsam intuemur duram matrem piamve, cerebri vasa, substantiam, corticem, medullam, ventriculos; contusæ, excisæ, disruptæ, fractæ, perforatæ, impressæ hinc atque illinc videntur cranii sedes, quibus & singulis calvariæ partibus singula attribuere Veteres nomina*. Singularis quandoque indolis capitis læsiones sunt, quod non solum Chirurghi unanimiter profitentur, sed & quotidiana docemur experientia, quædam nimirum quæ nullius fere momenti esse videntur, funestum produciunt eventum, quum è contrario gravissimæ injuriæ externe huic parti illatæ vel sanentur vel ad notabile tempus œconomiam animalem vix turbent, & nihilo minus tandem vulneratum jugulent, aliæ, quum cranium colliditur, aliis in locis letalem edunt effectum, altera enim parte ictus infringitur ac altera finditur os quod contrasissuram, Resonitum atque Galli Contrecoup vocant; quædam vero capitis læsiones tantam produciunt encephali conqussationem, ut subito mortui concidant aut tardiori tamen eripiantur morte talem commotionem perpeffi, quamque periculosam imo funestam læsionem prolixius nunc explicare animo concepi.

§. I.

Nonnunquam accidere solet, ut homo, cujus caput graviter percussum atque collisum fuit, mox mor-

* Platneri Instit. Chir. §. 528. 19tb.

tuus concidat, in cujus etiam corpore, sectione instituta, nihil invenitur, quod tam subitam mortem afferre potuisset, sic ut ne uila quidem cranii læsio per illam detegatur, ut nec ille locus, qui collisus fuit, intumescere soleat, imo, quodque secantes plane in admirationem rapit, ut in interna calvaria cavitate nec concretus humor inveniatur, nec vasorum disruptio, dilaceratio aut præternaturalis expansio, ut nulla a calvaria oriunda reperiatur in encephali superficie impressio, ut nec aliud denique quid in conspectum veniat, cui tam cita enecati mors adscribi posset. Longe vero frequentius evenire solet ut ita concussi aut mortem plane effugiant aut tardius illam patiantur, qui quidem mox post plagam acceptam sensuum mentisque expertes humi prosternuntur ac quibus modo vehementiora modo leniora, modo citius modo tardius contingere solent symptomata, quibus protinus omnia, quæ oculis obversantur, velut aliquo turbine circumaguntur, quod vomitus, somnolentia, aponia, stupiditas, effluxus sanguinis per aures naresque ac os, ruptio vasorum cerebri hinc extravasati humoris corruptio, gangræna, sphacelus atque ipsa mors cum convulsionibus juncta insequuntur; aliis vero *, longo post conqualificationem temporis intervallo, mens demum alienatur, paralysis extremitatum oritur, omnisque in hisce partibus sensus fugit, ita ut ne urticationes quidem utut frequentiores fortioresque, sensum ullum producere valeant, quæque symptomata in dies augentur atque in pejus ruunt sic

A 2

* Boneti sepulchretum. Tom. III. pag. 318. sqtb.

ut vires magis magisque frangantur, motus febriles vehementiores superveniant, vitamque finiant, in aliis denique longe exoptatior læsionis eventus fuit observatus, quum enim ita percussis parvo dierum spatio mens rediit, extremitates sensum motumque pedetentim recuperant, atque quævis in meliorem partem fuere mutata.

§. II.

Quumque partibus per commotionem seu conquatationem collisis maxime varia eademque pro partium læsarum plus aut minus nobilium ipsiusque læsionis indole, periculosa supervenire solent incommoda, necesse est ut structuram, connexionem, mutuamque partium capitis consensum quæ gravi ictu vel casu ab alto lædi possunt nunc rimemur oculis, quo facultate imbuti reddamur vehementium percussionis effectuum causas nitidius perspiciendi.

§. III.

Cerebrum corporis pars nobilissima & delicatissima tum vitalibus tum naturalibus functionibus necessaria, ossea pyxide cranio nempe ex octo ossibus per futuras conjunctis conflata, integumentisque variis, pericranio nimirum musculis, adipe, cute, aponeurosi illa, ossa bregmatica investiente, in quam tendinosa musculorum frontaliū atque occipitalium feruntur stamina, epidermide atque capillis extus includitur; compages illa ossium calvaria, quam ad securitatem cerebri mollis osseam fecit provida natura, ex duplici lamina sive tabula ubique fere locorum constat, crassa, extus intusve polita læva atque densa, hanc inter media est diploe ossea scilicet substantia, cellulosa vero delicatissima, succo medullari sanguinolento re-

❧ 5 ❧

ferta; quæque vero fortiora munimenta quibus cerebrum ab injuriis externis defendatur functionumque ipsius libertas firmetur, illud ab effectu percussione violentæ cædentis contudentisve non omnino vindicant, sed majori quandoque impulsui atque vi fortiori cedere coguntur, quo fit ut delicata ipsa cerebri substantia gravissima capiat detrimenta inprimis quum istius fabrica nunc describenda nullas fere tolerare potest læsiones.

§. IV.

Tria sunt quæ post cranium totum cingunt encephalon involucria membranacea; primum quod sub calvaria situm est dura mater vocatur, alterum quod duræ menyngi proxime subiacet aquosæ pellucens & tenuissimum est involucrium - tunica arachnoidea, & tertium cerebro proximum totam ejus superficiem ambiens pariter tenerum sed vasculis maxime repletum involucrium - pia mater appellatur. Dura mater est valde solida & firma membrana, propriis nervis adeoque & sensu & irritabilitate destituta, maceratione tota in cellulofam mutabilis, ex duabus constat laminis, quarum exterior durior pericranium format, hæ laminæ sunt connexæ, nec nisi ubi sinus formant secedunt, exterior lamina multis vasculis atque fibrillis cum cranio coheret & efficit, dum ex cavitate cranii per foramina egreditur, productiones externas; duræ matris interior lamina dextro & sinistro folio convenientibus receptacula format fere triangularia curvilinea, per quæ sanguis duræ matris totiusque cerebri recedit, quæque sinus vocantur, abit dein hicce sanguis, per arteriam carotidem internam atque vertebralem in caveam cranii antea ingressus, ultimo in venas jugulares valde dilatibiles, nam parum est quod a capite ad vertebrales ve-

A 3

nas convenit, jugulares autem e directo respondent ramo utriusque magno venæ cavæ superioris ut rectissima via ad cor sanguinem reducant. * Alterum involucrum cerebri multo propius & cerebri figuram exprimens, arachnoidea nimirum tunica, cerebrum undique concommitatur, firmulum est quantum fert ipsa tenuitas, sulcosque majores cerebri supergreditur, quum e contrario tertia meninx, pia mater, ex vasculis numerosissimis facta atque textu celluloso juncta, in anfractus, gyros, sulcosque cerebri descendit seseque in fissuras cerebri, cerebelli atque medullæ spinalis insinuat, nec non vinculum efficit, quo cerebri colliculi ac intestinula inter sese junguntur.

§. V.

Quod nunc ad ipsam encephali attinet texturam, noto notius est, illud cerebrum proprie sic dictum, cerebellum atque medullam oblongatam complecti, quasque singulas partes prolixius nunc sumus descripturi. Primum igitur quod obvenit nobis Cerebrum est, hoc sinu falciformi in duo dividitur hemisphæria at non tota divisa, media enim medulla cohærent, posteriori vero parte septo duræ matris transverso tentorium cerebelli dicto, innititur; ipsa vero ipsius substantia in exteriorem seu corticalem, quæque, quoniam cineracei coloris est, cineritia appellatur, & in interiorem seu medullarem quæ albi est coloris, rectissime distinguitur; exterior seu corticalis hæc substantia duas circiter lineas in cerebro stricte sic dicto crassa, medullarem suo complexu cœercens & continens admodum sinuosis flexibus & anfractibus, qui ab intestinorum voluminibus & gyris pa-

* Halleri prim. lin. Physiol. §. 335.

rum abludunt, adornata est; medullaris vero substantia, quæ cortice inclusa hæret, itidem perquam flexuosos fingit tractus; quæque corticalis cerebri substantia, uti ex anatome docemur, ex omni stupendæ exiguitatis & teneritatis vasculorum varietate est concinnata, quæ artificiosis suis injectionibus efferta vascula, hacque via adspectabilia reddita omnium oculis subjecit distinctissime spectanda Clarissimus Ruyschius; * cuique postea omnes propemodum recentiores anatomici præbuere assensum; universæ hæ tenerrimorum vasorum soboles, propagines sunt eorum vasorum quæ abundanter per tenuem seu piam menyngem disseminata deprehenduntur, atque hæcce ad unum omnes ex ramis arteriarum carotidum interiorum & vertebraliū oriuntur, quæ cranii basin suo quæque foramine ingressæ, inque ramos deinceps sensim sensimque minores explicatæ, dictam membranam innumerabili vasorum copia locupletant. De altera autem cerebri substantia ejusque structura multo diutius disputarunt Physiologi; verum enim vero, quum ipsa autopsia dilucide appareat atque existet, substantiam medullarem quæ cerebri penetralia occupat, cortici, nullo interjecto medio, continuam ejusque plicis seu anfractibus innexam atque adeo defixam esse, perquam consentaneum est, eam e cortice enasci, nec istas, quarum copia abundat, fibrillas quicquam aliud esse, nisi ipsa illa corticalis substantiæ vascula, in apertos & permeabiles tubulos, istis vasculis a quibus exorta sunt multo tenuiores & graciliores, abeuntia, quæ prima omnium nervorum primordia sunt; universæ denique medullæ cerebri fibræ sensim ac pedetentim in unum congestæ, va-

* In Epist. anatom.

rio modo inter se collectæ & ordine compositissimo digestæ conjunguntur, variaque inde conficiunt corpora, atque varia relinquunt cava hinc corpus callosum, crura cerebri, variæ commissuræ, varii ventriculi, cæteraque efformantur.

§. VI.

Altera sub cranio occultata encephali pars Cerebellum est, hoc ab offe occipitis contactum hæret, magnitudine cerebro longe inferius atque longe simplicius est; simili gaudet fabrica, plurimus quidem huic parti cortex est cum pauciori medulla, neque exterior ejus superficies tam laciniosa seu sinuosa conspicitur quam cerebri; quæ proinde supra de vasculoso corticis cerebri contextu explicata leguntur, ea quoque omnia in cerebelli conveniunt substantiam corticalem utpote quæ pariter ac cerebri minutissimis vasorum ramulis mirifico opere contexta est; ab hac corticali cerebri substantia exoritur, perinde ac de cerebro constat, sic nominata medullaris, pari modo atque cerebri medulla innumeralibus summæ exilitatis tubulis compacta, qui paulatim in spatium arctius compulsi tandem utrobique in unum adspectabile corpus confunduntur, pedunculi cerebelli seu crura medullæ oblongatæ posteriora dictum, quod junctum cum pedunculis cerebri seu cruribus medullæ oblongatæ anterioribus in ponte Varolii combinatur atque in oblongatam denique cedit medullam ceu tertiam encephali partem. Candida vero hæc massa, quæ subter cerebri & cerebelli lobos locata conspicitur, nil aliud est, quam omnium istorum tubulorum congeries, quibus medullam confectam esse supra perhibui, pertingit pedentim ad ossis occipitis aperturam atque in spinalem desinit medullam.

§. VII.

§. VII.

Consideratis igitur & constitutivis cerebri & ambeuntibus illud partibus, usum ipsius nunc contemplerur, necesse est. Recte encephalon visceris rationem habet, sive instrumenti quod liquori certo fecernendo destinatur, medullam enim cerebri corticemque ex vasculis longe maximam partem constare, per anatomicas injectiones extra omnem dubii aleam positum est, quæ a piæ matris ramulis sanguineis ubique pedunculorum modo dimissa in corticemque immersa, liquorem sanguine subtiliorem, quandoque & sanguinem ipsum vehunt; medullam nihilominus tubulatam habemus ut arteriis corticis sic caudice suo & nervis pariter tubulatis, continuam; quique tubuli medullæ seu stamina tubulata hinc atque illinc sese conjungunt funesque efficiunt productione duræ matris circumductos atque ad diversas corporis partes abeuntes; non videtur ideoque his positis probabile esse tam admirabilem hujus visceris fabricam sine ingenti utilitate a provida rerum natura fuisse confectam; quicumque enim considerat vasculosam corticis naturam atque exinde oriundas distinctissimas fibrillas, dein similitudinem hujus apparatus cum omni parte alia totius corporis contemplatur, atque ingentem denique copiam tenuissimi subtilissimi mobilissimique sanguinis ad solam nutritionem cerebri longe superflui cogitat quæque subtilissima parte arteriosi sanguinis minime est spoliata magnaque vi a corde sursum appellitur, ille rectius judicabit fibras has canaliculos esse tenuissimos pervios qui in se excipiant humorem corporis humani omnium quidem subtilissimum * qui fabrica

B

* Boerhave Instit. med. §. 274. Halleri prim. lin. Physiol. §. 378 & 383.

mirifica corticis præparatus, secretus atque vi in hæc fistulas impulsus est, quæque ipsum ad quasvis corporis partes derivant, per quem & sensus & motus quique perficiantur necesse est, cujus vero naturam explicare nec volo nec debeo.

§. VIII.

Crassa est, uti vidimus, ossea cerebri theca ac quædam ipsius partes modo crassiores modo tenuiores sunt, vidimus mollem teneramque cerebri atque cerebelli substantiam, ejusque quam maxime imbecillam cohesionem, quid mirum? quin casus ab alto in corpus ilud solidum durumve, quin ictus obtusi gravesque plagæ uti silicis, saxi, clavæ, lanceæ, fultis, bombardæ, imo fortis ipsius manus illisio gravem inferant cerebri commotionem, quin eam tristitia atque funesta insequantur symptomata, quæ hosce infelices aut subitæ tradunt morti, aut sub lugubribus infortuniis miserimam iis conciliant vitam, de quibus Chirurgiæ scriptores sparsim nobis reliquerunt varia exempla, quorum singularia quædam in medium proferre haud superfluum esse vitum est.

§. IX.

Ex vetustissimis jamiam temporibus ejusmodi cerebri commotionis descripta legimus exempla; Medicorum princeps Hippocrates * sequentem nobis reliquit historiam: Virgo quædam pulcra Nerii filia cum esset annorum XX. a muliercula amica ludente lata manu percussa est in sinciput, quo factum ut tunc vertigine subito fuisset capta, imo omni spiritu destituta, sensim

* Lib. II. Epidem textu 32. Edit, Chart. Tom. IX. p. 344.

tandem sensimque sensus motusve oppressi rediere, quumque autem domum venisset, statim vehemens ipsam corripiebat febris cum capitis dolore ruboreque circa faciem juncta, septimo die circa aurem dextram pus processit graveolens atque subrubrum cyatho amplius, hinc videbatur sibi melius habere, ipsaque fuit aliquantulum allevata; at rursus quævis in peiora ruebant, febris augebatur, sopore ægrotæ detinebatur atque loquendi facultate erat privata, dextra faciei pars trahabatur, difficulter spirabat, convulsiones atque tremor adjuangebantur, sicque dein nona die moriebatur.

§. X.

Alium ubi cerebrum vel maxime fuit conquassatum Celeberrimus Borussiae Chirurgorum antistes Schmukenus * refert nobis casum: Vehemens militi a plumbea glande ex tormento æneo Canone dicto ejecta inferebatur cerebri concussio; quæque nimirum cervicem ipsius proxime præteribat, (quod Streiffschuß vocant) cirrhum capillaceum ei abripiebat, atque ipsum sensuum motusque expertem humi prosternebat; nullum in externis partibus læsionis vestigium perscrutantibus sese subiciebat oculis; eadem sensuum motusque absentia secundum diem perdurabat, imò usque ad decimum sextum continuabat, atque lenis modo vixque sensibilis respiratio a mortuis percussum distinguebat, usque, multis antea in casum exhibitio remediis, Ipecacuanhæ ope fuerat restitutus.

§. XI.

Memorable adhuc legimus cerebri concussionis exemplum ** quod silentio prætermittere minime pos-

B 2

* Chirurgische Wahrnehmungen, B. II.

** Histoire de l'Academie royale des sciences M D CCV. 8v. p. 68.

sum: Reus capitali rotæ supplicio damnatus juvenis fortisque ipsam executionem evitaturus, capite depresso, manibus in tergum reclinatis, omnibus viribus carceris, quo includebatur, murum incurrit; quo factum ut ibidem locorum mox mortuus conciderit, facultateque fuerit privatus & verbum proferendi & vociferationem edendi. Litte accersitus ad percrutandum cadaver, nec contusionem quandam, nec tumorem nec vulnus nec fracturam, quod vel maxime mirum ipsi est visum, invenit in capite, atque separatis hujus integumentis nullam eorum reperire potuit alterationem neque ipsorum cranii ossium, quodsi excipias hoc quod pars ossis temporum squamosa dextri lateris separata fuerit ab offe parietali ad tertiam circiter lineæ partem, quæque separatio continuaverit in locis quibusdam usque ad lineas duas secundum profunditatem, in aliis usque ad unam & quod excurrit. Sola hoc atque unica mortis ejusque tam celerrimæ causa minime ipsi est visa, ast nullam adhuc reperire aliam potuit; resecavit dein calvariam atque investigavit ipsum encephalon; ast multum ei exaugebatur admiratio, quum quævis in statu naturali &, ut dicam, in perfecta fuerint sanitate; cerebrum tantum ne perfecte quidem omnem replevit internam cranii cavitatem uti in statu naturali fieri solet, atque substantia cerebri, cerebelli medullæque oblongatæ, quoad visum tactumve, adstricta justo magis atque compacta fuit.

§. XII.

Nec sola in caput læsio procurare potest cerebri commotionem, imò & plaga in aliam corporis partem qua universo corpori adeoque & cerebro infertur conquassatio, tristitia relinquere potest symptomata; hinc &

ipſa ſternutatio in homine collectione ſanguinis pleno ita peracta ut totum corpus vehementius concutiatur, cerebrum commovere poteſt *; originem antiquæ jamſam conſuetudinis ** quæ etiamnum hodie obtinet, precandi nempe ſternutantibus ſalutem, hinc fuiſſe exortam, perſuaſum mihi habeo, nimirum ut illis Deus tum adſit ne ſternutatio adeoque concuſſio illa cerebri aliquid adferat incommodi, omnia namque latera convelluntur. Aliam cerebri commotionem abſque plaga in ipſam calvariam ſubſecutam Dupouy deſcribit *** homini nimirum gravis in podicem caſus ab alto conciliavit obſtupeſcentiam octo per meſes perdurantem, exortus eſt tandem tumor in oſſe bregmatis, quique poſt obitum ægroti inveſtigatus duræ matris ſarcoma viſus eſt; nonne hocce caſu in podicem univerſa corporis commotio fuit inducta? quæ & ipſa duræ matris vaſa conquaſſavit hincque debilitavit, quo factum ut juſto ipſius roboris gradu fuerit deſtituta, ut ea decenter ſeſe contrahere nequierint, ut accumulatio ideoque humorum medullares cerebri fibrillas comprimens atque obſtupeſcentiam producens, in iis fuerit exorta, quæque tumorem illum duræ matris adeoque & mortem inferebat.

§. XIII.

Hiſce igitur præmiſſis ad ipſam cerebri commotionis explicationem nunc progrediamur. Duo nobis ſunt conſideranda conquaſſationis genera: infligi poteſt capiti plaga ſive ab ictu ſive a caſu ab alto &c. quæ homi-

B 3

* Dureti Comm. in Coacas p. 408.

** Ariſtoteles in Hiſt. anim. Lib. I. Cap. XI. & Plinius H. N. Lib. XXVIII. cap. 2.

*** Journal de Medecine T. XLII.

nem ita percussum in terram subito concidit eumque exanimem reddit, quamvis cranium suo in statu maneat saluum nec ulla integumentis collisis se jungat intumescencia læsione, ubi & intra calvariam ne vestigium quidem disruptionis, dilacerationis, expansionis, obstructionis aut inflammationis encephali ejusque vasorum deprehendi potest; alter ejusmodi cerebri concussionis effectus nullam quidem calvariaë capitisque integumentis infert læsionem, contenta vero cranii multis imo sæpissime letalibus vexat afflictionibus de quibus nunc prolixius sumus acturi.

§. XIV.

Varia quæ conqussationem cerebri superveniunt symptomata * aut a vi ictus in ipsam cerebri substantiam aut ab ejusdem impulsu in vasa encephali exoriri solent, hinc subita humi prostratio, vertigo, paralyfis, hemiplegia, convulsiones, sensuum motusque destitutio, sopor, lethargus, apoplexia, memoriaë lapsus, auditus difficultas ** aponia *** gustus & olfactus abolitio, vomitus, vultus truculentus, delirium, stupiditas, pulsus durus, Amaurosis ****, atque Hydrophobia ipsa insequuntur *****; quumque enim corpora rotunda obtusa, gravia, dura adferre solent in cerebri substantiam concussionem, non possunt non quin eo temporis momento quo concussio cerebri fuit peracta, cerebrum vi sua vitali gaudens præternaturaliter moveant hincque infirmant, ab infirmato vero medullæ cerebri tenore stami-

* Cl. Swietenius in Comm. ad Boerhaviï Aphorism. T. I. 450. Nro. 275.

** Hippocrat. Coac. S. XII. Nro. 2.

*** Hippocrat. Aphor. S. VII. Nro. 58.

**** Schneiders Chirurg. Geschichte Tom. VII.

***** Memoires de Chirurgie par Mr. Treccourt. Paris 1769. 8v.

numi ipsius iusto facilior flexio conficitur, qua ultra modum cedunt impressioni cuius factæ, hinc flexihora hæcce adeoque irritabiliora reddita medullæ stamina, imaginationem luxuriantem producent, attentionem volubilem dabunt, memoriam labilem facient, iudicii rectitudini inimica erunt, ratiocinii castitati adversabuntur, motus musculorum arbitrio animæ obsequentium, citatos nimium atque inconscios reddent adeoque convulsivos motus inducent, affectionesque animi seu perturbationes incitabunt acuentve; possunt quoque stamina medullæ cerebri, quum medulla magna cerebri conuulsatione tenorem amiserit, collabi * quo liquor ipsi destinatus excluditur, nihilque admittitur, hinc & nervorum initia ad viscera ad vitam absolute necessaria abeuntium comprimuntur quo fit ut stagnet in iis fluidum ipsis designatum aut nullum plane transmittatur, adeoque & ipsa viscerum eorum actio sistetur quo mors insequatur necesse est eoque citius quo ocysus & quo plures compressæ fuere medullæ fibrillæ nervorum primordia, hincque ex magna atque uniuersa cerebri commotione totalis staminum compressio conficitur adeoque subita mors infertur, quæque etiam a solis compressis nervis ad viscera vitales motus præstantia abeuntibus, exoriri potest; quodsi vero quædam modo medullæ stamina ideoque unum modo cerebri hemisphærium aut quædam modo hujus hemisphærii partes conuulsatæ hinc compressæ fuerint, in quibusdam quoque solum exoriatur nervis fluidi stagnatio, hinc & illa tantum corporis organa quæ hisce compressis nervis prospiciuntur, capiunt detrimentum, quocirca a lapsu seu compressione nervi optici Gutta serena, a

* quodque & causa fuit mortis §. XI. Cf. Ill. Swieten T. I. p. 449.

Collapsu nervi acustici surditas aut auditus difficultas, ex collapsis nervis lingualibus, Aphonia, ex collapsu denique totius hemisphærii aut maxime ipsius partis, Hemiplegia exoritur necesse est; cerebrum denique robore suo vitali destitutum defidit, dilabitur atque medullam oblongatam subtus jacentem comprimit, quo fit ut & stamina seu fibræ medullares medullæ comprimantur hinc occludantur adeoque fluido nerveo transitus denegetur ex quo sensus motusque ablatio ideoque paralytis extremitatum consequuntur; idem efficitur effectus quum tremula per vim ictus exorta encephali vibratio contorqueat nervos, ipsique fluido nerveo denegent influxum*.

§. XV.

Multa profecto atque periculosa ex commotione cerebri in ipsius substantiam operante, uti jamjam vidimus, proficiscuntur symptomata, sed insignia quoque nihilominus imo letalia exoriri possunt quum ictus seu plaga commotionem encephali producens in vasa cerebri effectus suos præsertim ediderit. Fieri potest tanta ictus vehementis percussio, ut mollioris cineritiæ cerebri substantiæ vasa delicatissima, interna piæ matris lamella fulta, singulisque ejus partibus in infinitum distributa, atque ipsa etiam vasa majora** concussione rumpantur aut infirmentur suoque robore priventur, quo fit ut vel dilatentur, vel obstruantur vel collabantur, ideoque obscura lentaque suppuratione penitus destruantur. Magna symptomatum copia stipata est vasa
forum

* Ill. Swietenius l. c. p. 449.

** tale adfert exemplum Cl. Swietenius Tom. I. p. 448. ex Bohnio allegatum.

forum a commotione cerebri dependens ruptura, quæ vero secundum qualitatem, quantitatem atque locum quo rupta fuere vasa adeoque exorta fuit extravasatio, inter se discrepant longe, quæque denique aut per extravasati pressionem in medullares fibrillas nervorum progeniem aut per destructionem ipsius sive mutationem in putridum corpus inducuntur. Plagam in calvariam illatam aut statim subsequuntur ipsius mox describenda symptomata, aut aliquo temporis intervallo demum apparent hæc symptomata; primum plerumque extravasatum sanguinem esse demonstrat, quum è contrario ad lymphæ extravasationem concludere solent Chirurghi, in altero casu; fieri enim potest ut ictus percussio vasa quædam modo ejusque ramulos venas lymphaticas infirmet roburque ipsis vitale abripiat quo facultate sese ad naturalem contrahendi gradum destituuntur, dilatantur ergo a fluido a tergo frequentius veniente, ad debilitatas enim partes major fit fluidi affluxus, hinc lymphæ accumulata aut dirumpit dilatatas venas lymphaticas aut effluit per ipsa dilatatorum ostia, quicquid sit sive extravasatio ipsius sanguinis sive modo lymphæ, concrefcit tamen hocce extravasatum fluidum atque vi sua quantitateque ipsum encephalum comprimit ac pro variis compressis partibus varia inducit symptomata, hinc quum nervus opticus, acusticus, lingualis, crura cerebelli ac cerebri, ipsa medulla oblongata aliique ex cerebro egredientes comprimuntur nervi, eorum actio impeditur aut tollitur plane, adeoque Amaurosis, Surditas, Aphonia, absentia motus sensusque harum aliarumve partium, paralysis atque hemiplegia inferuntur; nec debilitatio vasorum a conquassatione orta mortiferis vacat symptomatibus, debilitata enim vasa iusto sese contrahere nequeunt hinc aut major fluidi accumulatio in iis aut ob-

C

structio eorum procuratur, ab utroque compressio cerebri adeoque antea recensita symptomata inferuntur; uterque quoque vasorum conuulsationis effectus sive eorum ruptura sive atonia aliis adhuc symptomatibus vexare potest percussos, ab utroque enim cordi sanguinem per corporis vasa propellenti major opponitur resistentia ex quo pulsus durus, anxietatem, respirationemque gravem exoriri novimus, ab utroque proficitur encephali compressio somnolentiæ ejusque specierum ac apoplexiæ origo, sanguinis ad encephalum ceu debilitatam a concussione partem congestio celeriorum & fortiolem arteriolarum encephali adeoque arteriæ centralis nervi optici celeriolem efficere debet pulsationem, ex qua vertiginem oriri necesse est, quæque vero ab irritatione quoque nervi optici originem ducere potest; extravasatum atque concretum in cerebro fluidum sensim sensimque acre redditur adeoque nervos ad musculos aliasque corporis partes abeuntes irritat ex quo convulsiones, delirium ac si nervi ad musculos faciei irritantur vultus truculentus exoritur, si nervus opticus-vertigo insequitur; alii vomunt quoniam ab extravasato irritantur nervi ad ventriculum abeuntes; invite imo inconscie aliis feces atque urina extruduntur, irritantur videlicet nervi musculo detrusori vesicæ sive recti tunica musculari vesicæ urinariæ atque intestini recti prospicientes, licet & hæc invite urinæ fecumque excretio a paralyti muscoli sphincteris ani vesicæque urinariæ per compressionem cerebri ab extravasato inducta oriri potest. Possunt denique fluida hæc in vasis debilitatis stagnantia aut extra illa in ipsa substantia cerebri concreta hærentia in motum intestinum abire sicque corrumpi, quo fit ut & universa denique encephali substantia pedentim corrumpatur, destruat,

ideoque mors inferatur, quæque eo citius acceleratur quo profundius medullaris cerebri substantia a putrido extravasato reddita fuerit corrupta.

§. XVI.

Perpectis hactenus variis illis causis quæ gravia inducere possunt recensita symptomata quum calvaria fuerit concussa, nostrum nunc est ostendere, quomodo mors subitanea, letales illæ cerebri ejusque vasorum læsiones atque periculosa ista supervenire possint symptomata quum ipsa calvaria salva permanferit atque incolumis, quum ipsa integumenta extrinsecus ictum plagamve perpeffa ne contusionis quidem, intumescentiæ aut læsionis signum præ se tulerint. Fuere * qui causam prioris sola in compressione encephali quæsierunt, dicunt nimirum quando cranium a causa externa valde percutitur ut aut fragatur aut deprimatur necesse est, si posterius, ilico ob robur ipsius vitale in suum locum & nativam æquabilitatem resilire potest, partes ergo hujusmodi instrumento seu causæ externæ cedunt & versus oppositum ergo internum contrahuntur, ablatæque contundente causâ ad proprium locum iterum resiliunt, calvariæ vero partium cessio versus internum necessario compressionem efficere debet, hinc obstructionem nervorum adeoque mortem, quum e contrario calvaria ipsa propter elasticitatem suam in locum rursus salva resiliuerit. Sed cur ad longinquum tendimus, quum idem propius invenimus? nonne a sola vi plagæ ictusve causâ est derivanda? quæ si minor est calvariam frangere nequit, conquassat modo eam;

C 2

* Pecetti opera Chirurg. Francof. 1619. T. I. p. 864.

hoc est effectus quem ictus calvariae impressit, cerebro transmittitur, nonne istud ex exemplo §. 9. ab Hippocrate allato evincitur? nonne hoc ipsa Schmukeri observatio §. 10. confirmat? nonne ista commotio cerebri ex sternutatione orta §. 12. sententiam corobat? sunt qui ab imbecilli vi ictus talem sensere cranii conquassationem, sic Dupouy * nobis tradit: caput semetipsum olim illisisse tunc ipsum calvariae tremorem cum fonitu quodam percepisse; idem de homine cui caput repetita vice ictu fuit percussum enarrat, nonne hoc ad dicta potest applicari? Alterum cujus hocce in §. mentio fuit facta ad illud redit, cur ipsa integumenta locusque ille qui collisus fuit nec rubeat nec tumeat, quod quidem in aliis laesionibus capitis plerumque accidere solet; explicaturi istud iterum ad conquassationem confugimus, ea videlicet cerebrum infirmatur desidit, collabaturque §. 14. hinc subito quavis actiones cessant, repentina vero enecata omni vitali virtute major humorum sanguinisque influxus in vasa cutanea atque capitis integumentorum fieri nequit, hinc nec rubor nec tumor eorum exoriri potest.

§. XVII.

At quomodo haecce cerebri commotio ab aliis capitis laesionibus potest distingui, quomodo ipsius commotionis species inter semetipsas possunt discerni? Rem hic aggredior vires meas longe exsuperantem, tamque arduam ut quum quavis signa aut incerta aut falsa sint, nihil firmi stabilire nilque omni exceptione vacans adducere queam. Laesiones capitis aut integumenta aut calvariam aut ipsum encephalum affligunt,

* Journal de Medecine T. XLII.

primum per se plerumque clarum est * ideoque signa adducere vel maxime effret supervacaneum per hocce si vulnus est specillum demittere possumus quo mediante percipi potest num os eo loco quo plaga fuit perfecta integrum sit nec ne? hinc si vulnus adest commotio cerebri a fractura cranii quandoque potest distingui, sed eo absente & cranium potest esse fractum aut in opposito latere læsum aut integrum modo concussum, quorum signa vero ab aliis allata obscura incerta atque ad quasvis species applicabilia sunt, ideoque recensere ea nolui. Eadem fere obducta sunt signa ** obscuritate quibus discernere student num symptomata ista gravia a sola commotione cerebri absque omni alia causa sint derivanda, an & aliud quid, extravasatum nimirum, quicquam contribuisset? Ea plerumque opinio dominatur *** ut si recensita symptomata immediate acceptam plagam insequuntur a sola encephali commotione hoc sit derivandum; quum vero mox post illatum ictum superveniunt symptomata gravia origo eorum ab extravasatione sanguinis sit desumenda, eorum denique symptomatum quæ præterlapso demum temporis intervallo, apparent in initio leniora sunt, aut sensim sensimque gravia atque periculosa redduntur ab extravasata lymphæ §. 15. ortus sit deducendus. Sed nonne potest extravasatio, immediate plagam inflictam subsequi? **** nonne potest ea tantum ad gradum

* Swietenii Comment. T. I. p. 391. ad Aphor. 240.

** Potts Abhandlung über verschiedene Gegenstände der Wund-
arznei: Kunst. Dresd. 8v. p. 397.

*** Le Dran Observat. de Chirurg. T. I. p. 109. sqtb.

Kees Diff. de læsionibus capitis. Argent. 1770. pag. 21.

**** Manne Observ. de Chir, au sujet d'une playe à la tête. Avignon
1729. 8v. p. 205.

ascendere ut ilico sensus motusque sistat? nonne symptomata extravasationis possunt initium capere prius quam symptomata concussionis deserint*? & quis est qui hocce in casu quum utraque sibi similia sunt symptomata finem prioris atque initium posterioris determinare valeat? nonne conuulsatione vasa lymphatica possunt dirumpi atque symptomata extravasatae lymphæ sequelas inducere, quæ alias nonnullis præterlapsis diebus accidere solent? nonne denique eodem tempore & vasa lymphatica & sanguifera possunt dirumpi adeoque extravasatio mixta oriri?

§. XVIII.

In tanto tam intimo tanque præcipiti rerum discrimine, quodnam auxilii genus est adhibendum, quibusnam remediis est succurrendum? Quodsi a sola concussionione cerebri symptomata ortum ducunt, (quodque vero recte distingui nequit §. præc.) venæsectiones, eaque largæ atque iteratæ, leniter evacuantiæ, diluentia, antiphlogistica, quies perfecta, nervina præprimis chinata, locus obscurus, diætæ exacta refrigeransque, illa debellare possunt** quandoque optimum præstant effectum, quandoque & nullum quum nimirum admodum valida atque uniuersa fuit cerebri commotio. his vero symptomatibus, quæ extravasationem fluidi a commotione cerebri oriundam insequuntur, mederi solent quum aut extravasati resolutionem atque resorptionem tentant, aut per trepanationem illud auferre protinus student, quibusque remediorum prius recensitorum usum adungere solent.

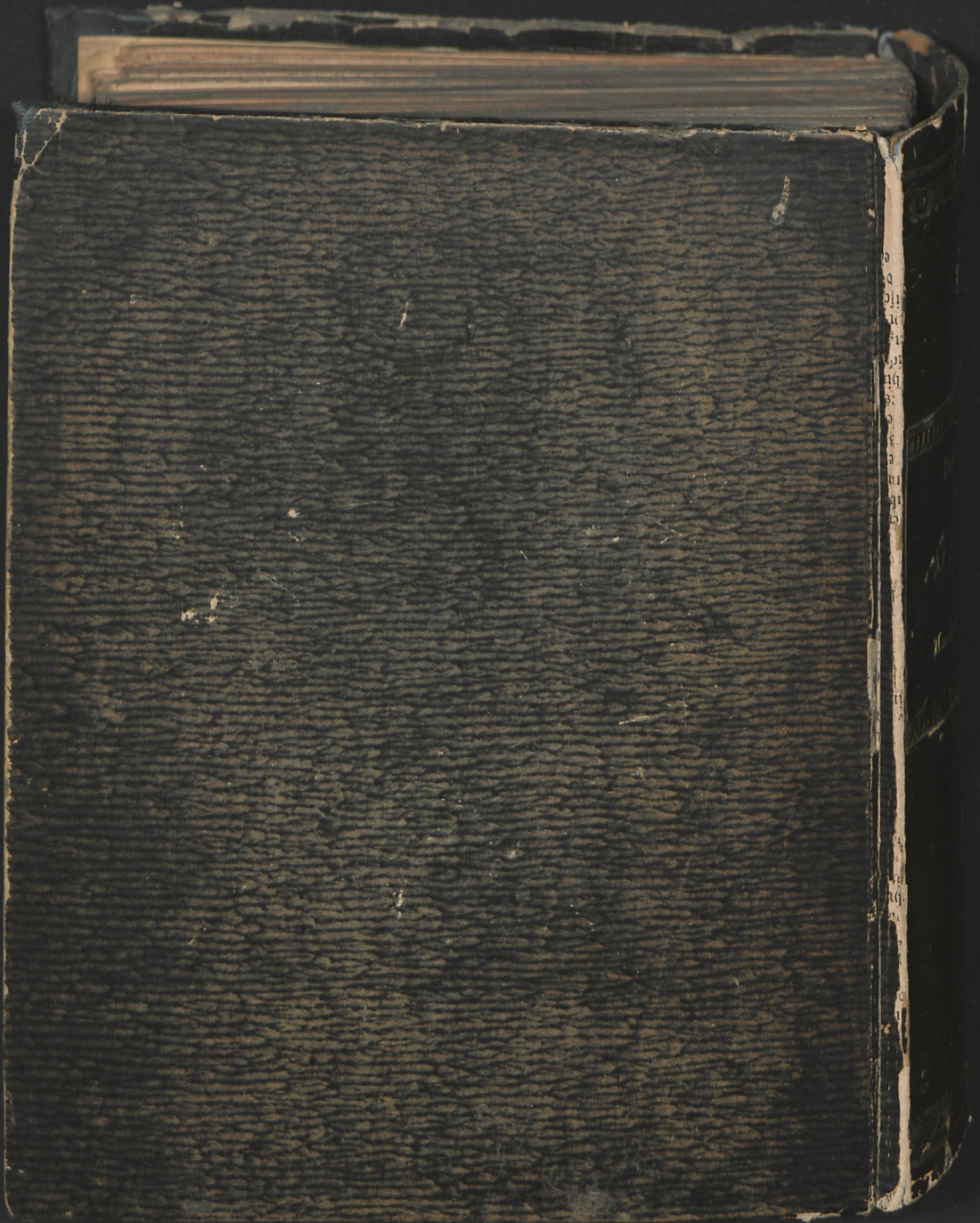
* Quesnay Mem. de Chir. T. I. p. 199. Obs. VIII.

** Pott l. c. p. 378. & 398. Kees Diss. cit. §. II. sqbb.



(X 228 2770)

W 17





Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS
MEDICO - CHIRURGICA ³
DE
COMMOTIONE CEREBRI,
QUAM
CONSENSU
GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ
PRO LICENTIA
GRADUM DOCTORIS

RITE CONSEQUENDI
SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTIT
FRIDERICUS GUILIELMUS MALER

CAROLSRUHA - BADENSIS.

Die X. Maji A. R. S. MDCCCLXXVII.

H. L. Q. C.

ARGENTORATI
Imprimebatur IN OFFICINA KÜRSNERIANA.